

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕುಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಇರುವ ವಿದ್ಯುತ್ ಸಮಾನವಾಗಿ ಹಂಚತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣವಾದ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಅನುರೂಪ ಕೊಡಬಹುದು ಅಥವಾ ಇವತ್ತೇ ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಮಾನ್ಯ ಪಂಪಾಪತಿಯವರೇ, ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಧನಂಜಯ ಕುಮಾರ್ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

4. ನಿಯಮ 334ರ ಮೇರೆಗೆ

Reg (i) Agricultural farm Labour wages of Javalagere farm in Raichur District.

ಶ್ರೀ ಪಂಪಾಪತಿ.— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನ್ನ 334ರ ಮೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎತ್ತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು.

Sri Aziz Sait (Minister for Labour and Wakfs).— Sir, with your kind permission, I make the following statement :

The agricultural farm at Javalagere in Raichur District is a Central Farm coming under the Central State Farms Corporation, and it is not a State-governed farm. Secondly, the agricultural labourers of the farm are agitating for the wages, as there wages are less than the wages being paid to the agricultural labourers in Sindhanoor taluk comparatively. The Deputy Commissioner, Raichur, said that the labourers are being paid minimum wages, but the wages are being paid on the classification of the land as 'Dry land' and not 'wet land', and hence the difference. To classify the land as 'Wet land', there seems to be some snag in the present rules, i.e., the classification has to be done based on the rainfall, and not the irrigation conditions. Hence the land could not be classified as 'Wet land', though the whole taluk is under irrigation.

Secondly Mr. Arora, IAS, Managing Director of the Corporation, had come to Javalagere, and the Deputy Commissioner, has discussed the above issue with him, and as per him, it is only the Board of the Corporation, which has to take a decision to enhance the wages, as at present the agricultural labourers are being paid minimum wages based on the classification of the land as 'Dryland', The D. C. has requested him to bring this to the notice of the Board and to prevail upon the Board to enhance the wages, as a special case. The DC has also addressed a letter to him in this connection. The Board has not yet taken a decision in this regard.

With regard to the conciliation before the Labour Department, the DC said that the local officers of the above farm are not in a position to make any commitment in this regard, as it is the Board which is empowered to take a decision. The DC also said that sufficient police force has been sent to Javalagere to see that nothing goes out of control.

I will take up the matter personally and ensure that justice is rendered to the labourers. I request to the labourers through this

House not to resort to any violent actions or strikes Let them withdraw the strike and start working. I will see as to what to best could be done in this regard.

(ii) ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟಾ ಜೂಜಿನ ಹಾವಳಿ

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜು.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರಸೀಕೆರೆ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹತ್ತರಿಂದ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಜನ ಬಡವರು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಮಲಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಟ್ಟಾ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಜೂಜು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಜೂಜು ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹೀಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇನ್ಸ್ಟೀಟ್ ಎಲೆ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅದರ ನಂಬರಿನ ಮೇಲೆ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡರಷ್ಟು, ಮೂರರಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮಟ್ಟಾ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಕೂಲಿನಾಲ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಈ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಪ್ರಾಣಹತ್ಯೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಟ್ಟಾ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಲು ಕೂಡಲೇ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ವಿಷಯ ಹೇಳಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಬಸವರಾಜು.— ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸರು ಶಾಮಲಾಗಿರುವುದು ಮೇಲಿನಾಧಿಕಾರಿಗಳವರಗೂ ದೂರು ಹೋಗಿದೆ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಬಡಬಗ್ಗರು ಜೀವನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ.ಒ.ಡಿ. ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಮೇಶ ಜಿಗಜಿನಗಿ (ರಾಜ್ಯ ಗೃಹ ಸಚಿವರು).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾಹಿತಿ ಮೇರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಎಲ್ಲಾ ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಮಟ್ಟಾ ಮತ್ತು ಗ್ಯಾಂಬಲಿಂಗ್ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ರೈಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಮಟ್ಟಾ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ಬಲಿಪಾಕುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಎರಡು ಸೂಚನೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಹುದ್ದೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.— ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆ ಹುದ್ದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಅಶೀರ್ವಾದ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಖಾಲಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಜನರ ಒತ್ತಡ ಸಲುವಾಗಿ ವಾದ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯವಾದಿಗಳು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಒತ್ತರಕ್ಷಣೆ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅನುಭವ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ತಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.— ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಹುದ್ದೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಹುದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ. ಅದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ಹೌದು. ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕಾವೇರಿ ಯೋಜನೆ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಮೇಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಸೌಜನ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಲಿ ಕನ್ ಸಲ್ಟ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಖಾಲಿ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ಪಿ. ಒಡೆಯರಾಜ್.— ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗುತ್ತಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಡ್ಮೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಆಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.— ಮಾನ್ಯ ಒಡೆಯರಾಜ್ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆಯವರ ರಾಜೀ